Ministerie van Veiligheid en Justitie

Je wordt verdacht van een strafbaar feit

Je bent als verdachte aangehouden en meegenomen naar het (politie)bureau of naar een andere verhoorlocatie. Of je bent uitgenodigd om verhoord te worden. Wat zijn je rechten?

Je bent tussen de 12 en 18 jaar en wordt verdacht van een strafbaar feit. De politie, Koninklijke Marechaussee of een bijzondere opsporingsdienst heeft je aangehouden en meegenomen naar het bureau om je daar vragen te stellen of je bent uitgenodigd om naar het bureau te komen. Dit heet een verhoor. Het is belangrijk dat je weet wat je rechten en plichten zijn. Lees daarom dit informatieblad goed door.

Vragen?

Heb je hierna nog vragen? Stel deze aan je advocaat, de politie, de Koninklijke Marechaussee of een andere opsporingsdienst waarmee je te maken krijgt. In dit informatieblad kan, wanneer de term 'politie' wordt gebruikt, ook een andere opsporingsdienst worden bedoeld.

Ga voor meer informatie naar www.juridischloket.nl of bel met 0900 – 8020 (€ 0,25 per minuut)

Ken je rechten

- De politie moet je vertellen wat je volgens hen hebt gedaan.
- De politie mag je vragen stellen. Dit heet een (politie)verhoor.
  - Je bent niet verplicht om te antwoorden als je dat niet wilt. Je hebt zwijgrecht;
  - Je mag voordat het verhoor begint eerst met een advocaat praten. De advocaat mag ook bij het verhoor aanwezig zijn. Als je om een advocaat vraagt, wil dat niet zeggen dat je schuldig bent. Als je geen advocaat wil, mag een vertrouwenspersoon bij het verhoor aanwezig zijn. Verderop lees je hierover meer.
- Als je geen Nederlands spreekt of verstaat, of maar een heel klein beetje, dan heb je recht op de hulp van een tolk bij het (politie) verhoor. Als je de politie niet begrijpt, zeg dat dan. De tolk kan je ook helpen als je met een advocaat wilt spreken. Dit kost je niets.
- Als wordt beslist dat je langer op het (politie)bureau moet blijven, dan belt de politie een familielid of huisgenoot om te laten weten dat je wordt vastgehouden. Soms beslist de officier van justitie dat dit nog niet meteen mag.
- Als wordt beslist dat je op het (politie)bureau moet blijven en je hebt niet de Nederlandse nationaliteit, dan mag je de politie vragen om het consulaat of de ambassade van het land waar je vandaan komt in kennis te laten stellen dat je wordt vastgehouden.
- Je kan maximaal drie dagen en 15 uren op het (politie)bureau worden vastgehouden. Is het nodig dat je langer wordt vastgehouden, dan moet de rechter daarover beslissen. Vraag je advocaat wat je kunt doen als je het niet eens bent met je aanhouding of dat je langer wordt vastgehouden.
- Voel je je ziek of heb je een dokter of medicijnen nodig, zeg dit dan tegen de politie.

- Je hebt het recht de processtukken, als die er zijn, te lezen. De officier van justitie kan in sommige gevallen beslissen dat je dit voorlopig nog niet mag. Als je geen Nederlands begrijpt, of maar een heel klein beetje, heb je recht op vertaling van sommige stukken of onderdelen daaruit, zoals vertaling van de belangrijkste onderdelen van het bevel tot inverzekeringstelling en de dagvaarding.

Wat is jouw situatie?

Ben je aangehouden en:

- word je ervan verdacht dat je een **zeer ernstig** strafbaar feit - denk aan zaken waarin sprake is van zwaar lichamelijk letsel, dodelijke slachtoffers of zware zedenzaken - hebt begaan? Dan komt er altijd een advocaat. Die praat dan met je voordat het verhoor begint. Dit kost je niets.
- ben je tussen de 12 en 15 jaar en word je ervan verdacht dat je een **ernstig** strafbaar feit (bijvoorbeeld inbraak) hebt begaan? Dan komt er altijd een advocaat. Die praat dan met je voordat het verhoor begint. Dit kost je niets.
- ben je 16 of 17 jaar en word je ervan verdacht dat je een ernstig strafbaar feit hebt begaan? Dan mag je zelf kiezen of je met een advocaat wilt praten. Dit kost je niets.
- word je ervan verdacht dat je een **minder ernstig** strafbaar feit (bijvoorbeeld wildplassen) hebt begaan? Dan mag je zelf kiezen of je met een advocaat wilt praten. De politie zorgt ervoor dat je een advocaat kunt bellen. Jij (of je ouders) moet(en) de kosten van die advocaat wel zelf betalen.

Ben je uitgenodigd om naar het bureau te komen?

Dan kan jij (of je ouders), voordat je wordt verhoord, contact opnemen met een advocaat voor advies. Bespreek dan ook of de advocaat tijdens het verhoor aanwezig is of niet. Jij (of je ouders) moet(en) de kosten van die advocaat dan wel zelf betalen.
In het schema zie je de verschillende mogelijkheden voordat je wordt verhoord.

Wat doet een advocaat **voor** het verhoor?

Een advocaat komt alleen op voor jouw belangen. Een advocaat kan voor het verhoor het volgende voor je doen:

- Met je praten over het strafbare feit waarvan je wordt verdacht;
- Je juridisch advies geven;
- Vertellen hoe een (politie)verhoor verloopt;
- Vertellen wat je rechten en plichten zijn tijdens het verhoor;
- Contact opnemen met je familie of werkgever om hen te informeren over jouw situatie, als je dat wilt.

Wat je tijdens het verhoor tegen de politie zegt is belangrijk, want het wordt opgeschreven in een verslag. Dit heet een proces-verbaal. Gaat jouw zaak naar de officier van justitie en eventueel daarna naar de rechter? Dan kijken zij wat er in het proces-verbaal staat. Daarom moet je goed het proces-verbaal van jouw verhoor doorlezen. Als je het ermee eens bent, vraagt de politie je naam of handtekening eronder te zetten. Ben je het er niet mee eens, vraag dan aan de politie om het aan te passen. Als er een advocaat bij je verhoor aanwezig is, kan hij of zij voor jou bekijken of de politie jouw verhoor op een goede manier heeft weergegeven.

De politie luistert niet mee als je met de advocaat praat. Zonder jouw toestemming mag de advocaat niet met anderen praten over wat hij van jou heeft gehoord. Ook niet met de politie. Datzelfde geldt voor de tolk, als die heeft geholpen om met de advocaat te praten.

Let op: Heb je **vóór** het verhoor niet met een advocaat willen praten? Dan krijg je ook geen advocaat **bij** het verhoor. Je mag dan wel vragen om een vertrouwenspersoon bij het verhoor. Als je later toch nog met een advocaat wilt praten en die **bij** het verhoor aanwezig wilt hebben, zeg dat dan. Dan krijg je hiervoor alsnog de gelegenheid.

Ben je 12, 13,14 of 15 jaar?	Zeer ernstig strafbaar feit	Advocaat verplicht
	Ernstig strafbaar feit	Advocaat verplicht
	Minder ernstig strafbaar feit	Je mag kiezen of je een advocaat wilt

Ben je 16 of 17 jaar?	Zeer ernstig strafbaar feit	Advocaat verplicht
	Ernstig strafbaar feit	Je mag kiezen of je een advocaat wilt
	Minder ernstig strafbaar feit	Je mag kiezen of je een advocaat wilt

Wat doet een advocaat tijdens het verhoor?

Als er een advocaat bij jouw verhoor aanwezig is, mag hij voor de start en na afloop van het verhoor opmerkingen maken en vragen stellen aan degene die het verhoor afneemt. Tijdens het verhoor mag de advocaat luisteren en aan jou vragen of je begrijpt wat er gezegd wordt. Als je vragen van de politie niet begrijpt dan mag de advocaat de politie daarop wijzen. Hij let er op dat je niet gedwongen wordt iets te zeggen. Jij of je advocaat mag ten minste één maal tijdens het verhoor vragen om onderbreking van het verhoor voor overleg. Als je je te ziek voelt om te worden verhoord, zeg dat dan. De advocaat wijst de politie daar dan op. De advocaat neemt zoveel mogelijk naast jou plaats in de verhoorkamer.

Als er geen advocaat, maar wel een vertrouwenspersoon tijdens het verhoor is
Een vertrouwenspersoon mag alleen maar luisteren. Hij / zij komt bij jou zitten als je wordt verhoord, maar mag zelf niets zeggen. De vertrouwenspersoon moet 18 jaar of ouder zijn en mag niets te maken hebben met het strafbare feit waarvan je wordt verdacht. Een vertrouwenspersoon kan je vader of je moeder zijn, maar ook een andere volwassene.

Hoe gaat het verder?

Als er een advocaat moet komen, dan zorgt de politie ervoor dat een advocaat wordt opgeroepen. De advocaat bezoekt je binnen 2 uur op het bureau. Je hebt dan 30 minuten de tijd om met de advocaat te praten. Ken je zelf een advocaat met wie je wilt praten, dan kan dit ook. Zeg dit dan tegen de politie.
Wil je dat er bij het verhoor een vertrouwenspersoon aanwezig is, dan moet je zelf de naam en het telefoonnummer doorgeven aan de politie. De vertrouwenspersoon moet binnen 2 uur aanwezig zijn op het (politie)bureau.

Maak een goede keuze

Je weet nu of er automatisch een advocaat komt, of dat je daarvoor zelf mag kiezen. Mag je zelf kiezen dan zijn er drie mogelijkheden:

- Je wilt dat er een advocaat komt, of
- Je wilt een vertrouwenspersoon bij het verhoor, of
- Je wilt geen advocaat en ook geen vertrouwenspersoon.

Denk goed na over je keuze. Geef je keuze door aan de politie.

Colofon:
Dit informatieblad is een uitgave van het ministerie van Veiligheid en Justitie | Directie Voorlichting.
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag

Maart 2016 | 91925

Aan de inhoud van dit informatieblad kunt u geen rechten ontlenen.